

NCERT Solutions Class 6 Sanskrit (Deepakam)

Chapter 6 सः एव महान् चित्रकारः

प्रश्न 1. पाठस्य आधारेण प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखन्तु ।

(पाठ के आधार पर प्रश्नों के उत्तर एक पद में दीजिए ।)

(क) श्रद्धा सर्वत्र किं पश्यति?

उत्तर: पुष्पाणि

(ख) शुकः केन वर्णेन शोभते ?

उत्तर: हरितेन

(ग) श्रद्धायाः इष्टवर्णः कः ?

उत्तर: हरितः

(घ) कः महान् चित्रकारः ?

उत्तर: परमेश्वरः

(ङ) आदित्यः कान् द्रष्टुम् इच्छति ?

उत्तर: चित्रवर्णाशुकाः

प्रश्न 2. पाठस्य आधारेण प्रश्नानाम् उत्तराणि पूर्णवाक्येन लिखन्तु । (पाठ के आधार पर प्रश्नों के उत्तर पूर्ण वाक्य में दीजिए।)

(क) आचार्यस्य प्रावारकस्य वर्णः कः ?

उत्तर: आचार्यस्य प्रावारकस्य वर्णः श्वेतः ।

(ख) कुत्र विविधेषु वर्णेषु पाटलपुष्पाणि सन्ति?

उत्तर: राष्ट्रपतिभवनस्य परिसरे विद्यमानम् अमृत-उद्याने विविधेषु वर्णेषु पाटलपुष्पाणि सन्ति ।

(ग) किं बहुवर्णमयम् इति मञ्जुलस्य अभिप्रायः ?

उत्तर: इन्द्रधनुः बहुवर्णमयम् भवति इति मञ्जुलस्य अभिप्रायः ।

(घ) चित्रवर्णशुकाः कीदृशाः भवन्ति ?

उत्तर: चित्रवर्णशुकानाम् पक्षाः नीलाः पीताः रक्ताः च भवन्ति ।

(ङ) कस्य कस्य वर्णः कृष्णः ?

उत्तर: काकस्य पिकस्य च वर्णः कृष्णः ।

प्रश्न 3. उचितवर्णेन सह शब्द योजयन्तु । (उचित रंग के साथ शब्दों को जोड़िए ।)

उत्तर: रक्तवर्णः – लाल

नीलवर्णः – नीला

कृष्णवर्णः – काला

हरितवर्णः – हरा

पीतवर्णः – पीला

श्वेतवर्णः – सफ़ेद

पाटलवर्णः – गुलाबी

नीललोहितः – जामुनी

प्रश्न 4. राष्ट्रध्वजस्य समुचितैः वर्णैः अधः प्रदत्तेषु वाक्येषु रिक्तस्थानानि पूरयन्तु । (राष्ट्रध्वज के समुचित रंगों के साथ नीचे दिए गए वाक्यों में रिक्त स्थान भरिए ।)

(क) उपरि वर्णः अस्ति ।

(ख) मध्ये वर्णः अस्ति ।

(ग) अधः वर्णः अस्ति ।

(घ) ध्वजस्य केन्द्रे वर्णः अस्ति ।

उत्तर: (क) केसरः

(ग) हरितः

(ख) श्वेतः

(घ) श्वेतः

प्रश्न 5. प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखन्तु । (प्रश्नों के उत्तर एक पद में लिखिए ।)

(क) केशानां वर्णः कः ?

(ख) आकाशस्य वर्णः कः ?

(ग) कदलीफलस्य वर्णः कः ?

(घ) तृणस्य वर्णः कः?

(ङ) महिषस्य वर्णः कः ?

(च) मयूरस्य वर्णः कः ?

उत्तरः (क) कृष्णः

(ग) पीतः

(ख) नीलः

(घ) हरितः

(च) नीलः

(ङ) कृष्णः

प्रश्न 6. रेखाचित्रेषु निर्दिष्टान् वर्णान् पूरयन्तु । (रेखाचित्रों में निर्दिष्ट रंगों को भरें।)

(चित्र पाठ्यपुस्तक पृ० सं० 82 पर देखें।).

उत्तरः छात्र स्वयं करें।